

Posudek diplomové práce

Název: Možnosti využití školních pokusů k rozvoji přírodovědné gramotnosti a pregramotnosti v preprimárním a primárním vzdělávání

Autorka: Bc. Barbora Vanišová

Vedoucí práce: PhDr. Martin Rusek, Ph.D.

Téma Bc. Vanišové práce představuje doposud opomíjenou problematiku přírodovědného, potažmo chemického vzdělávání. Autorka na sebe vzala nelehký úkol, když se rozhodla mapovat povědomí učitelek 1. stupně o přírodovědné gramotnosti – konceptu, který je jim zpravidla neznámý vlivem pojetí jejich středoškolské i vysokoškolské přípravy.

Autorka v práci nejprve ukotvuje celou problematiku přírodovědné gramotnosti, operacionalizuje pojmy, se kterými dále pracuje, a nabízí potřebný vhled. Následně zdůrazňuje potřebu změny koncepce přírodovědného vzdělávání na základě výzkumů zaměřených na postoje žáků k přírodovědným předmětům.

Šetření provedené v této práci je možno dělit na část zaměřenou na učitele a část zaměřenou na žáky. Vzorek učitelů je tvořen absolventy kurzu Přírodovědné pokusy pro MŠ a 1. stupeň ZŠ. Výsledky tak nejen přináší nové informace o zkoumané problematice, ale i podrobnější zpětnou vazbu, kterou učitelé tohoto kurzu získávají. Využitou metodu rozhovorů považuji za vhodně zvolenou. Možné zlepšení vidím v preciznější ukázce zpracování jednotlivých odpovědí učitelů a jednotném času sběru dat – např. ihned po absolvování kurzu. Část směřovaná na žáky je v práci uchopena jako dodatek. Jde o ověření aktivity prováděné především s cílem posílit tvrzení, že přírodovědnou gramotnost lze pěstovat již na prvním stupni základní školy. Z metodologického hlediska je využití dotazníku sporné. Vzhledem k informaci, kterou autorka z dotazníků získala i vzhledem ke způsobu analýzy získaných dat a jejich interpretace, však i tuto pasáž považuji za přiměřenou diplomové práci.

Z formálního hlediska předkládaná diplomová práce odpovídá požadavkům na práce v oboru. Obsahuje pouze nízké množství překlepů, odchylek od citační normy apod. Abstrakt je spíše anotací (neobsahuje zmínku o výsledcích). Orientaci v textu snižuje absence seznamu příloh a precizní odkazování na ně.

K obhajobě přikládám následující otázky:

1. Naznačují stanoviska dotazovaných učitelek, zda je absolvování jednodenního kurzu dostatečnou průpravou pro zapojení experimentů do vlastní výuky v současných podmínkách?
2. Jakým směrem by se měly ubírat podpůrné snahy didaktiků přírodovědných předmětů, aby byl rozvoj přírodovědné gramotnosti na 1. stupni základních škol umocněn?

Po úspěšné obhajobě navrhuji práci hodnotit stupněm *velmi dobře*.

V Praze 10. 1. 2018 PhDr. Martin Rusek, Ph.D.